

ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

студент гр. М-72 Нагорнєва О. О.

Будь-яка діяльність господарюючого суб'єкта пов'язана з витратами матеріально-речових, трудових та інших ресурсів, цінність яких визначається на ринку. В системі управління підприємством головним об'єктом є процес обліку витрат господарської діяльності в цілому та в розрізі їх видів, цілей, періодів виконання.

Існують різні теорії трактування сутності витрат діяльності підприємства за своєю економічною сутністю, галузевою ознакою та іншими напрямками. Проаналізувавши деякі визначення витрат підприємства можна сформулювати таке визначення витрат підприємства. Витрати підприємства – це економічний показник роботи підприємства, який відображає його фінансові витрати на виробництво товарів і послуг.

Система управління витратами – це сукупність взаємопов'язаних елементів, методів і механізмів, що діють в межах функціональних обов'язків і утворюють певну цілісність, за допомогою яких узагальнюються процеси постачання, використання ресурсів, вирішуються чітко поставлені цілі, реалізуються тактичні і стратегічні плани.

Ефективна система управління витратами ґрунтується на дотриманні певних принципів:

1. системний характер організації та ведення системи управління витратами;
2. орієнтація на задоволення виключно власних інформаційних потреб підприємства при управлінні його виробничо-збутовою діяльністю;
3. самостійне визначення самим підприємством форм та документації системи управління витратами;
4. пріоритет стратегічних цілей перед поточними завданнями;
5. безперервності;
6. єдності та універсальності інформаційної бази системи управління витратами;
7. наскрізна уніфікована стабільна систематизація та кодування всіх планово-облікових номенклатур;
8. бюджетного (кошторисного) методу управління витратами, собівартістю й дохідністю підприємства;
9. взаємодії підрозділів підприємства через дані бюджетів;
10. оцінки результатів діяльності підрозділів;
11. масової участі персоналу підприємства;
12. Періодичності.
13. Економічної обґрунтованості та достовірності.
14. Мінімальної трудомісткості.

Названі принципи вказують загальні напрями побудови системи управління витратами й у конкретному господарстві застосовуються з урахуванням його організаційно-економічних особливостей.

Система управління витратами передбачає виконання таких функцій: планування, нормування, облік і калькулювання, аналіз і контроль, пошук резервів зниження витрат.

Головний мотив діяльності будь-якого підприємства – це максимізація прибутку, який залежить від багатьох чинників, головними з яких є витрати виробництва та попит на продукцію, що виготовляється. Серед величезної кількості підприємств України можна виділити три їх групи в залежності від того, як вони ставляться до управління витратами:

1. Підприємства, які не рахують своїх витрат.

2. Підприємства, головна ціль управління витратами для яких полягає у зниженні рівня витрат.

3. Підприємства, мета яких – це збільшення обсягів продажу.

Таким чином, необхідно прагнути до того стану, коли більшість українських підприємств буде належати до останньої, тобто третьої групи підприємств.

Оптимізація рівня виробничих витрат повинна розглядатись як основа їхнього успішного функціонування, яка буде здатна забезпечити:

- рентабельність та прибутковість виробництва;
- високу конкурентоспроможність продукції, що виготовляється.

Визначення пріоритетних напрямів у визначенні шляхів управління виробничими витратами зумовлене сучасними тенденціями розвитку і функціонування виробництва. Сьогодні такими тенденціями є:

- підвищення складності та якості продукції, що виготовляється;
- розширення та ускладнення процесів виробництва та робіт з обслуговування і управління виробництвом;
- автоматизація і механізація процесів;
- зниження трудомісткості виробництва;
- диверсифікація видів діяльності підприємств.

Отже, для ефективного функціонування підприємств необхідною основою є правильна організація управління витратами, а це означає створення єдиної, раціональної, чітко та безперервно функціонуючої системи з певними цільовими установками та взаємопов'язаними елементами.

Науковий керівник: Опанасюк Ю. А.